

एकवस्त्रः शुचिः स्नातः श्रद्धधानः समाहितः । सोमस्य रश्मयः पीत्वा महायज्ञफलं लभेत् ।

एतद्दः परमं गुह्यं कथितं दिजसत्तमाः । यन्मां भवन्तः पृच्छन्ति सूक्ष्मतत्त्वार्थदर्शनः ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि दानधर्मकथने षड्विंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२६ ॥

॥ विभावसुर्वाच ॥ सलिलस्याञ्जलिं पूर्णमक्षताश्च घृतोत्तराः । सोमस्योत्तिष्ठमानस्य तज्जलञ्चाक्षतांश्च तान् ।

स्थितो ह्यभिमुखो मर्त्यः पौर्णमास्यां बलिं हरेत् । अग्निकार्यं कृतं तेन ऊतास्यास्याग्नयस्त्वयः ।

वनस्पतिन्तु यो हन्यात् अमावास्यामबुद्धिमान् । अपि ह्येकेन पत्रेण लिप्यते ब्रह्महत्यया ।

दन्तकाष्ठन्तु यः खादेदमावास्यामबुद्धिमान् । हिंसितश्चन्द्रमास्तेन पितरस्योद्विजन्ति च ।

हव्यं न तस्य देवाश्च प्रतिगृह्णन्ति पर्वसु । कुप्यन्ति पितरस्तस्य कुलवंशोऽस्य होयते ।

॥ श्रीरुवाच ॥ प्रकीर्णभाजनं यत्र पानभाण्डमयासनं । योषितश्चैव हन्यन्ते कश्मलोपहते गृहे ।

देवताः पितरश्चैव उत्सवे पर्वणेषु वा । निराशास्तस्य गच्छन्ति कश्मलोपहताद्गृहात् ।

॥ अङ्गिरा उवाच ॥ यस्तु संवत्सरं पूर्णं दद्याद्दीपं करञ्जके । सुवर्चलामूलहस्तः प्रजास्तस्य विवर्द्धते ।

॥ गार्ग्य उवाच ॥ आतिथ्यं सततं कुर्याद्दीपं दद्यात् प्रतिश्रये । वर्ज्यानां दिवा स्नापनं च मंसानि भक्षयेत् ।

गोब्राह्मणं न हिंस्याच्च पुष्कराणि च कीर्तयेत् । एष श्रेष्ठरो धर्मः सरहस्यो महाफलः ।

अपि क्रतुशतैरिष्टा क्षयं गच्छति तद्भुविः । न तु क्षीयन्ति ते धर्माः श्रद्धधानैः प्रयोजिताः ।

इदञ्च परमं गुह्यं सरहस्यं निबोधत । आद्वकल्पे च दैवे च तैर्यिके पर्वणीषु च ।

रजस्वला च या नारी श्वित्रिकाऽपुत्रिका च या । एताभिर्यदुषा दृष्टं हविर्नाश्रन्ति देवताः ।

पितरश्च न तुष्यन्ति वर्षाण्यस्य त्रयोदश । शुक्लशर्माः शुचिर्भूत्वा ब्राह्मणान् स्वस्ति वाचयेत् ।

कीर्तयेद्भारतश्चैव तथा स्यादक्षयं हविः ।

॥ धौम्य उवाच ॥ भिन्नभाण्डञ्च खट्वाञ्च कुक्कुटं शुनकं तथा । अप्रशस्तानि सर्वाणि यश्च दृष्टो गृहेरुहः ।

भिन्नभाण्डे कलिं प्राजः खट्वायाञ्च धनक्षयः । कुक्कुटे शुनि वा चैव हविर्नाश्रन्ति देवताः ।

वृक्षमूले ध्रुवं सत्त्वं तस्माद्भुवं न रोपयेत् ।

॥ जमदग्निर्वाच ॥ यो रजोदशमेधेन वाजपेयशतेन च । अशक्शिराबलमेत सत्त्वं वा स्कीनमाहरेत् ।

न चास्य हृदयं शुद्धं नरकं स ध्रुवं व्रजेत् । तुल्यं यज्ञश्च सत्यञ्च हृदयस्य च शुद्धता ।

शुद्धेन मनसा दत्त्वा शक्तुप्रस्थं दिजातये । ब्रह्मलोकमनुप्राप्तः पर्याप्तं तन्निदर्शनं ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि दैवरहस्ये सप्तविंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२७ ॥

॥ वायुर्वाच ॥ किञ्चिद्धर्मं प्रवक्ष्यामि मनुष्याणां सुखावहं । सरहस्यं यो दोषास्तान् शृणुध्वं समाहिताः ।

चतुरो वार्षिकान् मासान् यो ददाति तिलोदकं । भोजनञ्च यथाशक्त्या ब्राह्मणे वेदपारगे ।

अग्निकार्यञ्च कर्त्तव्यं परमानेन भोजनं । दीपकश्चापि कर्त्तव्यः पितॄणां सतिलोदकः ।

एतेन विधिना मर्त्यः श्रद्धधानः समाहितः । पशुबन्धनस्यैव फलं प्राप्नोति पुष्कलं ।

इदञ्चैव परं गुह्यमप्रशस्तं निबोधत । अग्नेस्तु वृषलो नेता हविर्भूटाश्च योषितः ।